

**Орієнтовні напрями і тематика науково-дослідницьких робіт учнів
вiддiлення наук про Землю Малої академiї наук України, надані
Інститутом географії НАН України**

Історико-географічне відділення			
№ з / п	Назва секції	Орієнтовні напрями наукових досліджень	Актуальні теми
1	Географія і ландшафто знавство	<p>Ландшафтознавство:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ландшафти і фізико-географічне районування України; – геоекологічні проблеми України; – проблеми природокористування України; 	<p>Ландшафти сільської (селищної) ради, міста, району, області, окремих природних регіонів</p> <p>Фізико-географічне районування України та її окремих регіонів</p> <p>Геоекологічні проблеми села, сільської (селищної) ради, міста, району, області</p> <p>Геоекологічний стан окремих природних компонентів та ландшафтів у цілому у межах села, сільської (селищної) ради, міста, району, області</p> <p>Обґрунтування комплексу природоохоронних заходів у межах села, сільської (селищної) ради, міста, району, області</p> <p>Проблеми сільськогосподарського (лісогосподарського, водогосподарського та ін.) природокористування у межах села,</p>

		сільської (селищної) ради, району, області
		Оптимізація просторової структури природокористування на території сільської (селищної) ради, району, області
	Палеогеографія	Зміни клімату в минулому
		Природні умови міста (села) (<i>назва населеного пункту</i>) в плейстоцені
		Форми похованого рельєфу в межах міста (села) (<i>назва населеного пункту</i>)
		Сліди зледеніння в межах міста (села) (<i>назва населеного пункту</i>)
		Флора міста (села) (<i>назва населеного пункту</i>) в палеогені, фауна міста (села) в антропогені
		Палеогеографічні умови часу утворення корисних копалин в межах міста (села) (<i>назва населеного пункту</i>)
		Плейстоценові ґрунти міста (села) (<i>назва населеного пункту</i>)
		Природні умови часу проживання людини в палеоліті
	Суспільно-географічні дослідження:	Харчова промисловість регіону: особливості структури та тенденції

		– промисловість;	розвитку
		– сільське господарство;	Кольорова металургія України як стратегічна галузь господарства в епоху інформаційного суспільства
		– транспорт;	
		– урбаністика, місто як форма розселення та центр ділової активності	Виявлення закономірностей концентрації, спеціалізації, комбінування та кооперації на прикладі підприємств чорної металургії
			Розвиток будівельного комплексу як індикатор інтенсивності соціально-економічного розвитку регіонів: порівняльна характеристика
			Сільська місцевість регіону: актуальні напрями розвитку
			Розвиток експортоорієнтованих напрямів сільського господарства в Україні (регіоні)
			Місце окремих галузей сільського господарства України (регіону) на відповідних міжнародних ринках
			Фермерські господарства регіону (певної спеціалізації): сучасний стан та напрями розвитку
			Морське портове господарство України: місце та роль у розвитку держави
			Функціонування річкових портів України: спеціалізація, актуальні

		проблеми
		Конфігурація, особливості розвитку транспортної системи регіону. Основні напрями пасажиропотоків
		Динаміка розвитку міст в Україні (регіоні): основні чинники, проблемні напрями
		Роль окремих міст у господарському розвитку та формуванні спеціалізації регіонів
	Геоморфологія: – дослідження формування та розвитку рельєфу; – інженерна геоморфологія; – екологічна геоморфологія; – краєзнавство	Дослідження особливостей рельєфу та рельєфоутворювальних процесів
		Зв'язок формування покладів корисних копалин та рельєфу
		Оцінка ролі рельєфу та рельєфоутворювальних процесів у господарському використанні території та будівництві
		Еколого-геоморфологічний аналіз території (небезпеки, ризики)
		Перспективні геоморфологічні природоохоронні об'єкти рідного краю
		Розробка туристсько-екскурсійних маршрутів на території рідного краю
		Топонімія рідного краю

	<p>Збалансований розвиток та природокористування:</p> <ul style="list-style-type: none"> – збалансований розвиток України; – якість життя населення у регіонах України; – глобалізаційні процеси 	Суспільно-географічний аналіз економічних (соціальних або екологічних) показників, що характеризують взаємодію суспільства і природи в Україні
		Екологічні небезпеки і ризики у геосистемах
		Фактори ризику надзвичайних ситуацій техногенного походження у геосистемах
		Джерела несприятливих впливів на компоненти екосистем та для здоров'я людини
		Оцінювання ресурсозбереження в регіонах України у контексті збалансованого розвитку держави
		Вирішення соціально-економічних та екологічних проблем використання природно-ресурсного потенціалу України
		Особливості лісового господарства регіонів України
		Сучасний рівень, основні тенденції та територіальні особливості розвитку лісокористування
		Сучасний рівень, основні тенденції та територіальні особливості розвитку агролісомеліорації
		Розвиток систем розселення та їх

			територіальні особливості
			Регіональні системи розселення України
			Структурні зміни міського розселення за останні десятиріччя
			Основні тенденції урбанізаційних процесів в Україні за період незалежності
			Вивчення процесів глобалізації та досвіду зарубіжних країн в обґрунтуванні політики збалансованого розвитку
			Позитивний та негативний вплив глобалізації на національні економіки
			Чинники збереження конкурентоспроможності України в умовах глобалізації
			Аналіз зарубіжного досвіду щодо вирішення територіальних проблем взаємодії суспільства і природи. Можливості його застосування в Україні
			Дослідження географічної структури зовнішньої торгівлі України товарами як результат закріплення за Україною спеціалізації на світових товарних ринках
			Інтеграція держави до міжнародного

		ринку транспортних послуг
	Картографічні дослідження	Картографування стану природного середовища у межах населених пунктів України
		Краєзнавче і рекреаційно-туристичне картографування

Понятійний апарат

Ландшафтознавство: ландшафт; ландшафтна структура; антропогенізований ландшафт; зміни ландшафтів; фізико-географічне районування; фізико-географічний район, область, край, підзона, зона, країна; класифікація ландшафтів; фізико-географічні процеси; оцінка ландшафтів; природокористування; оптимізація ландшафтів; геоекологічні проблеми; геоекологічний стан компонентів природи; геоекологічний стан ландшафтів; охорона природи; природоохоронні заходи тощо.

Геоморфологія: геологічна будова, геоморфологічна будова, тектонічна будова, рельєф, рельєфоутворювальні процеси, рельєфоутворювальні відклади, акумуляція, денудація, ерозія, карст, суфозія, неотектонічні рухи.

Збалансований розвиток та природокористування: екологічні ризики, збалансований розвиток, регіональне природокористування, техногенні ризики, ресурсозбереження.

Список рекомендованої літератури

Ландшафтознавство

1. *Александрова Т. Д.* Понятия и термины в ландшафтоведении / *Т. Д. Александрова.* – М. : Изд-во ИГ АН СССР, 1986. – 112 с.
2. Землезнавство : підручник / *М. В. Багров, В. О. Боков, І. Г. Черваньов.* – К. : Либідь, 2000. – 464 с.
3. Влияние человека на ландшафт : сборник статей / [отв. ред. *К. Н. Дьяконов*]. – М. : Мысль, 1987. – 206 с.

4. Географічна енциклопедія України : у 3-х т. – К. : УРЕ, 1989, Т. 1. – 416 с.; 1990, Т. 2. – 480 с.; 1993, Т. 3 – 480 с.
5. *Преображенский В. С.* Геоэкологические основы территориального проектирования и планирования / отв. ред. *В. С. Преображенский, Т. Д. Александрова.* – М. : Наука, 1989. – 144 с.
6. *Гродзинский М. Д., Шищенко П. Г.* Ландшафтно-экологический анализ в мелиоративном природопользовании / *М. Д. Гродзинский, П. Г. Шищенко.* – К. : Либідь, 1993. – 224 с.
7. *Гродзинський М. Д.* Пізнання ландшафту: місце і простір : моногр. у 2-х т. / *М. Д. Гродзинський.* – К. : ВПЦ «Київ. ун-т», 2005. – Т. 1. – 431 с., Т. 2. – 503 с.
8. *Гродзинський М. Д.* Основи ландшафтної екології : підручник / *М. Д. Гродзинський.* – К. : Либідь, 1993. – 224 с.
9. *Денисик Г. І.* Антропогенні ландшафти Правобережної України / *Г. І. Денисик.* – Вінниця: ПП «Тезис», 1998. – 292 с.
10. *Дмитрук О. Ю.* Урбаністична географія з основами урбогеоекології (Ландшафтознавчий аспект) [Текст] : Навч. посіб. для географ. спец. / *О. Ю. Дмитрук* ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2000. - 140 с.
11. *Дьяконов К. Н.* Современные методы географических исследований / *К. Н. Дьяконов, Н. С. Касимов, В. С. Тикунов.* – М. : Просвещение, 1996. – 207 с.
12. *Исаченко А. Г.* Ландшафты / *А. Исаченко, А. Шляпников.* – М. : Мысль, 1989. – 204 с.
13. *Исаченко А. Г.* Ландшафтоведение и физико-географическое районирование / *А. Г. Исаченко.* – М. : Высш. шк., 1991. – 366 с.
14. *Исаченко А. Г.* Методы прикладных ландшафтных исследований / *А. Г. Исаченко.* – Л. : Наука, 1980. – 222 с.

15. *Маринич А.М.* Использование и охрана природной среды Среднего Приднепровья. / *А. М. Маринич, В. И. Галицкий, И. А. Запольский* и др. – К. : Наук. думка, 1986. – 252 с.
16. Комплексная полевая практика по физической географии : учеб. пособие / под ред. *К. В. Пащканга*. – М. : Высш. шк., 1986. – 208 с.
17. Комплексная полевая практика по физической географии : учеб. пособие / под ред. *К. В. Пащканга*. – М. : Высш. шк., 1986. – 208 с.
18. *Маринич А.М.* Конструктивно-географические основы рационального природопользования в Украинской ССР : теорет. и метод. исслед. / *А.М. Маринич, И.А. Горленко, Л.Г. Руденко*. - К., 1990. – 199с.
19. *Куракова Л. И.* Современные ландшафты и хозяйственная деятельность : кн. для учителей / *Л. И. Куракова*. – М. : Просвещение, 1983. – 159 с.
20. *Давыдчук В. С.* Ландшафты пригородной зоны Киева и их рациональное использование / *В. С. Давыдчук*. – К. : Наук. думка, 1983. – 242с.
21. *Маринич О. М.* Фізична географія України / *О. М. Маринич, П. Г. Шищенко*. – К. : Знання, КОО, 2003. – 479 с.
22. *Маринич А. М.* Природа Украинской ССР. Ландшафты и физико-географическое районирование / *А. М. Маринич, В. М. Пащенко, П. Г. Шищенко*. – К. : Наук. думка, 1985. – 224 с.
23. Методы комплексных физико-географических исследований : учеб. пособие для студ. вузов / *В. К. Жучкова, Э. М. Раковская*. – М. : Изд. центр «Академия», 2004. – 368 с.
24. *Мильков Ф. Н.* Физическая география. Учение о ландшафте и географическая зональность / *Ф. Н. Мильков*. – Воронеж : Изд-во ВГУ, 1986. – 328 с.
25. Общее землеведение : учеб. для студ. географ. спец. вузов / *Ф. Н. Мильков*. – М. : Высш. шк., 1990. – 335 с.

26. *Мильков Ф. Н.* Физическая география: современное состояние, закономерности, проблемы / *Ф. Н. Мильков.* – Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1981. – 400 с.
27. Національний атлас України. – К. : ДНВП «Картографія», 2007. – 440 с.
28. *Николаев В. А.* Проблемы регионального ландшафтоведения / *В. А. Николаев.* – М. : Изд-во МГУ, 1979. – 160 с.
29. Охрана ландшафтов. Толковый словарь / под ред. *В. С. Преображенского.* – М. : Прогресс, 1982. – 272 с.
30. *Пащенко В. М.* Землезнання : кн.. Перша. Методологія природничо-географічних наук / *В. М. Пащенко.* – К. : Б. в., 2000. – 320 с.
31. *Петлін В. М.* Прикладне ландшафтознавство / *В. М. Петлін.* – К. : ІСДО, 1993. – 92 с.
32. *Преображенский В. С.* Ландшафты в науке и практике / *В. С. Преображенский.* — М. : Знание, 1991. – 48 с.
33. *Преображенский В. С.* Поиск в географии : кн. для учителя / *В. С. Преображенский.* – М. : Просвещение, 1986. – 224 с.
34. *Преображенский В. С., Александрова Т. Д., Куприянова Т. П.* Основы ландшафтного анализа. – М. : Наука, 1988. – 192 с.
35. *Топчиев А. Г.* Геоэкология: географические основы природопользования / *А. Г. Топчиев.* – Одесса: Астропринт, 1996. – 392 с.
36. *Шищенко П. Г.* Принципы и методы ландшафтного анализа в региональном проектировании : монография / *П. Г. Шищенко.* – К. : Фитосоциоцентр, 1999. – 284 с.

Палеогеографія

1. *Веклич М. Ф.* Проблемы палеоклиматологии / *М.Ф. Веклич* – К. : Наук. думка, 1987. – 192 с.
2. *Веклич М. Ф.* Основы палеоландшафтоведения / *М.Ф. Веклич.* – К. : Наук. думка, 1990. – 192 с.

3. *Величко А. А.* Природный процесс в плейстоцене / *А. А. Величко.* – М. : Наука, 1973. – 254 с.
4. *Герасименко Н. П.* Зміни положення ландшафтних зон на території України у плейстоцені та голоцені / *Н. П. Герасименко* // Український географічний журнал. – 2004. – № 3. – С. 20–28.
5. *Герасимов И. П.* Ледниковый период на территории СССР: физико-географические условия ледникового периода / *И. П. Герасимов, К. К. Марков.* – М. : Изд.-во АН СССР, 1939. – 442 с.
6. *Гожик П. Ф.* Пресноводные моллюски позднего кайнозоя юга Восточной Европы : в 2-х ч. – Ч. I. Надсемейство UNIONOIDEA / *П. Ф. Гожик.* – К. : Институт геологических наук НАН Украины, 2006. – 280 с.
7. *Заморій П. К.* Четвертинні відклади Української РСР / *П. К. Заморій.* – К. : Київ. ун-т, 1961. – 550 с.
8. *Куниця Н. А.* Природа Украины в плейстоцене (по данным малакофаунистического анализа) / *Н. А. Куниця.* – Черновцы: Рута, 2007. – 240 с.
9. *Марков К. К.* Палеогеография / *К. К. Марков.* – М. : Изд.-во МГУ, 1960. – 268 с.
10. *Веклич М. Ф.* Методика палеопедологических исследований / *М. Ф. Веклич, Ж. Н. Матвїїшина, В. В. Медведев* и др. – К. : Наук. думка, 1979. – 272 с.
11. *Матвїїшина Ж. М.* Просторово-часова кореляція палеогеографічних умов четвертинного періоду на території України / [*Ж. М. Матвїїшина, Н. П. Герасименко, В. І. Передерій* та ін. / за ред. *Ж. М. Матвїїшиної*]. – К. : Наук. думка, 2010. – 192 с.
12. *Рослый И. М.* Палеогеография антропогена / *И. М. Рослый.* – К. : Вища шк., 1982. – 173 с. : ил.
13. *Рухин Л. Б.* Основы общей палеогеографии / *Л. Б. Рухин.* – Л. : Гостоптехиздат, 1962. – 628 с.
14. *Сиренко Н. А.* Развитие почв и растительности Украины в плиоцене и плейстоцене / *Н. А. Сиренко, С. И. Турло.* – К. : Наук. думка, 1986. – 188 с.

15. *Славин В. И.* Методы палеогеографических исследований / *В. И. Славин, Н. А. Ясаманов.* – М. : Недра, 1982. – 256 с.
16. *Флинт Р. Ф.* История Земли / *Р. Флинт.* [пер. *И. И. Спасской* ; ред. – *А. К. Агаджаняна, К. К. Маркова*] – М. : Прогресс, 1978. – 358 с.
17. *Ясаманов Н. А.* Популярная палеогеография / *Н. А. Ясаманов.* – М. : Недра, 1985. – 136 с.

Суспільно-географічні дослідження

1. *Богорад О. Д.* Регіональна економіка : словник-довідник / *О. Д. Богорад, О. М. Шевелєв, В. М. Падалка, В. М. Підмогильний.* – К. : НДІСПМ, 2004. – 346 с.
2. *Геєць В. М.* Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / *В. М. Геєць.* – К. : Ін-т екон. прогнозування: Фенікс, 2003. – 1008 с.
3. *Підгрушний Г. П.* Особливості, тенденції та перспективні напрямки розвитку промисловості України та її регіонів / *Г. П. Підгрушний* // Український географічний журнал. – 2000. – № 2. – С. 20–25.
4. *Маруняк Є. О.* Глобалізація та її вплив на розвиток регіонів України / *Є. О. Маруняк.* – К. : Реферат, 2007. – 208 с.
5. *Крючкова І. В.* Конкурентоспроможність економіки України: стан і перспективи підвищення / за ред. *І. В. Крючкової.* – К. : Основа, 2007. – 488 с.
6. *Данилишин Б.* Україна в міжнародних рейтингах сталого розвитку / *Б. Данилишин, О. Веклич* // Економіка України. – 2008. – № 7. – С. 13–20.
7. Human development report . [Електронний ресурс]. 2007–2008. – Р. 230. – Режим доступу: <http://hdr.undp.org/en/>
8. Регіони України. Статистичний щорічник / [за ред. *О. Г. Осауленка*]. – К., 2008. – 803 с.
9. *Голиков А. П.* Стратегія регіонального розвитку: європейський контекст : монографія / *А. П. Голиков, Н. А. Казакова.* – Харків: Екограф, 2008. – 180 с.

10. *Данилишин Б. М.* Соціальний розвиток України: сучасні трансформації та перспективи / за заг. ред. *Б. М. Данилишина*. – Черкаси : Брама-Україна, 2006. – 620 с.
11. *Нагірна В. П.* Київський регіон в аграрному секторі України / *В. П. Нагірна* // Український географічний журнал. – 2006. – № 3. – С. 30–37.
12. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до док. : www.rada.gov.ua.
13. *Барановський М.* Депресивні аграрні території України: методичні підходи до ідентифікації, практичні результати / *М. Барановський* // Економіка України. – 2003. – № 10. – С. 70–76.
14. *Качаєв Ю. Д.* Територіальні особливості інвестиційно-інноваційного розвитку регіонів України / *Ю. Д. Качаєв* // Часопис соціально-економічної географії. – 2007. – № 2 (3). – С. 190–198.
15. *Фащевський М. І.* Соціально-економічний розвиток регіонів України і міждержавна міграція населення / *М. І. Фащевський, М. П. Немченко* // Український геогр. журнал – 2006. – № 4. – С. 44–50.
16. *Ищук С. І.* Київська господарська агломерація: досвід регіонального менеджменту : монографія / *С. І. Ищук, О. В. Гладкий*. – К. : ВГЛ «Обрії», 2005. – 239 с.

Геоморфологія

1. *Палієнко Е. Т.* Формування геоморфологічних знань у школярів / *Е. Т. Палієнко*. – К. : Рад. шк., 1982. – 128 с.
2. *Ковальчук І. П.* Програма та лабораторні роботи з курсу «Геоморфологія» / *І. П. Ковальчук, М. Б. Іваник*. – Львів, 1996.
3. *Кравчук Я. С.* Інженерно-геоморфологічне картографування / *Я. С. Кравчук*. – Львів : Світ, 1991. – 144 с.
4. *Кружалин В. И.* Практикум по общей геоморфологии : учеб. пособие / *В. И. Кружалин, С. В. Лютцау*. – М., 1998. – 82 с.
5. *Леонтьев О. К.* Общая геоморфология : учеб. пособие / *О. К. Леонтьев, Г. И. Рычагов* – М. : Высш. шк., 1988. – 287 с.

6. Рудько Г. І. Геологія з основами геоморфології / Г. І. Рудько, О. М. Адаменко, О. В. Чепіжко, М. Д. Крочак. – Чернівці : Букрек, 2010. – 400 с.
7. Скварчевська О. В. Робоча програма та лабораторні роботи з геоморфології / О. В. Скварчевська. – Львів, 1981.
8. Спиридонов А. И. Основы общей методики полевых геоморфологических исследований и геоморфологического картографирования / А. И. Спиридонов. – М. : Высш. шк., 1970.
9. Горішний П. М. Методичні вказівки до курсу «Морфологічний аналіз» / П. М. Горішний. – Львів : Видавн. центр ЛНУ, 2004. – 33 с.
10. Карпенко Н. І. Рекреаційна оцінка рельєфу (методичні вказівки) / Н. І. Карпенко, П. М. Горішний, Ю. В. Зінько. – Львів : Видавн. центр ЛНУ, 2005. – 51 с.
11. Рудько Г. І. Екологічна безпека техноприродних геосистем (наукові та методичні основи) : монографія / Г. І. Рудько, С. В. Гошовський ; за ред. Г. І. Рудька. – К. : ЗАТ «Нічлава», 2006. – 464 с.
12. Горішний П. М. Завдання та методичні рекомендації до лабораторних робіт з курсу «Геоморфологія» / П. М. Горішний, Г. Р. Чутило. – Львів : Видавн. центр ЛНУ, 2004. – 55 с.
13. Стецюк В. В. Лабораторний практикум із загальної геоморфології. Курс лекцій для студентів географічних, геологічних та природничо-географічних факультетів вищих навчальних закладів України / В. В. Стецюк, С. В. Міхелі, Т. І. Ткаченко. – К. : ВГЛ Обрії, 2008. – 96 с.
14. Стецюк В. В. Геоморфологія. Курс лекцій для студентів географічних, геологічних та природничо-географічних факультетів вищих навчальних закладів України : навч. посібник / В. В. Стецюк, С. В. Міхелі, Т. І. Ткаченко. – К. : ВГЛ «Обрії», 2008. – 230 с.
15. Колтун О. В. Вступ до геоморфології : навч. посібник / О. В. Колтун. – Львів : Видавн. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. – 80 с.
16. Палиенко Э. Т. Поисковая и инженерная геоморфология / Э. Т. Палиенко. – К. : Вища шк., 1978. – 200 с.

17. *Кравчук Я. С.* Інженерно-геоморфологічне картографування / *Я. С. Кравчук.* – Львів : Світ, 1991. – 144 с.
18. *Палієнко В. П.* Сучасна динаміка рельєфу України / за ред. *В. П. Палієнко.* – К : Наук. думка, 2005. – 267 с.
- 19 *Адаменко О. М.* Екологічний аудит територій / *О. М. Адаменко, Л. В. Міщенко.* – Ів.-Фр. : Факел, 2000. – 344 с.
19. Природно-ресурсные, экологические и социально-экономические проблемы окружающей среды в крупных речных бассейнах / отв. ред. *В. М. Котляков.* – М. : Медиа-Пресс, 2005. – 368 с.
20. *Дмитрук О. Ю.* Екотуризм : навч. посібник / *О. Ю Дмитрук, С. В. Дмитрук.* – К. : Альтер-прес, 2009. – 358 с.
21. *Багров М. В.* Землезнаство : підручник / *М. В. Багров, В. О. Боков, І. Г. Черваньов.* – К. : Либідь, 2000. – 464 с.
22. *Стецюк В. В.* Рельєф України: навч. посібник / за заг. ред. *В. В. Стецюка.* – К. : Вид. дім «Слово», 2010. – 688 с.
23. Стихийные природные процессы: географические, экологические и социально-экономические аспекты / отв. ред. *В. М. Котляков.* – М. : НЦ ЭНАС, 2002. – 216 с.
24. Изменения природно-территориальных комплексов в зонах антропогенного воздействия / отв. ред. *В. М. Котляков.* – М. : Медиа-Пресс, 2006. – 280 с.
25. *Бессолицина Е. П.* Новые географические знания и направления исследований / *Е. П. Бессолицина.* – К. : ИД «Академперіодика», 2006. – 326 с.

Картографія

1. *Берлянт А. М.* Карта – второй язык географии: очерки о картографии : кн. для учителя / *А. М. Берлянт.* – М. : Просвещение, 1985. – 192 с.
2. *Берлянт А. М.* Образ пространства: карта и информация / *А. М. Берлянт.* – М. : Мысль, 1986. – 240 с.

3. *Л. Г. Руденко. Геоінформаційне картографування в Україні. Концептуальні основи і напрями розвитку : монографія / Руденко Л. Г., Козаченко Т. І., Ляшенко Д. О. та ін. – К. : Наук. думка, 2011. – 104 с.*
4. *Жупанський Я. Твій супутник – карта / Я. Жупанський. – К. : Рад. шк., 1985. – 46 с.*
5. *Козаченко Т. І. Картографічне моделювання : навч. посібник / Т. І. Козаченко, Г. О. Пархоменко, А. М. Молочко. – Вінниця: ТОВ «Антекс». – УЛТД, 1999.*
6. *Куприн А. Занимательная картография : кн. для учащихся 6–8 кл. сред. шк. / А. Куприн. – М. : Просвещение, 1989. – 188 с.*
7. *Куприна Л. Е. Туристическая картография : учебное пособие / Л. Е. Куприна. – М. : Флинта, 2010. – 280 с.*
8. *Ляшенко Д. О. Картографія з основами топографії : навч. посібник для вищ. навч. закладів / Ляшенко Д. О. – К. : Наук. думка, 2008.*
9. *Національний атлас України. Наукові основи створення та їх реалізація. – К. : Академперіодика, 2007. – 408 с.*
10. *Востокова А. В. Оформление карт. Компьютерный дизайн : учебник / А. В. Востокова, С. М. Кошель, Л. А. Ушакова. – М. : Аспект-Пресс, 2002. – 288 с.*

Збалансований розвиток та природокористування

1. *Байтала В. Д. Лісівничі перехрестя / В. Д. Байтала. – Харків : Прапор, 2005. – 165 с.*
2. *Лісовський С. А. Основи сталого (збалансованого) економічного, соціального, екологічного розвитку : монографія / С. А. Лісовський. – Житомир: Полісся, 2007. – 108 с.*
3. *Маруняк Є. О. Глобалізація та її вплив на розвиток регіонів України : монографія / Є. О. Маруняк. – К. : Реферат. – 2007. – 224 с.*
4. *Лісовський С. А. Суспільство і природа: баланс інтересів на теренах України : монографія / С. А. Лісовський ; Інститут географії НАН України . – К., 2009. – 300 с.*

5. *Гукалова І. В.* Якість життя населення України: суспільно-географічна концептуалізація : монографія / *І. В. Гукалова.* – К. : ДП «Друкарня МВС України», 2009. – 346 с.

6. *Бондарук Г.В., Букша І.Ф., Лавров В.В.* Сертифікація ведення лесного господарства: аналіз міжнародних процесів і перспективи розвитку в Україні // *Оборудование и инструмент для профессионалов.* – 2003. – №11. – 4–9 с.

7. *Кравець П.В., Лакида П.І., Кременецька Є.О., Зібцев С.В.* та ін. Інституційна розбудова лісової сертифікації в Україні / за ред. П.В. Кравця. – К.: ННЦ ІАЕ, 2009. – 248 с. (розділ у монографії)

8. *Любіцева О. О.* Глобалізація світового господарства: геопросторовий вимір / *О. О. Любіцева, В. К. Бабарицька, Б. П. Яценко, П. О. Масляк, С. В. Павлов, Ю. О. Барбаш,*; Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010.